

Ewidencja i audyt

К.е.н. Булкот Г.В., студентка Макашева Н.А.

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима
Гетьмана», Україна*

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ВИТРАТ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, УСТАНОВАХ, ОРГАНІЗАЦІЯХ УКРАЇНИ

Аудит витрат на виробництві є найважливішою і, водночас, найскладнішою частиною аудиторської перевірки [1]. Здійснення якісного та ефективного аудиту витрат виробництва забезпечує прибутковість підприємства, інформаційну прозорість різних напрямів господарської діяльності та виживання в конкурентному середовищі.

Метою діяльності будь-якого підприємства є виробництво продукції або надання будь-яких послуг. Враховуючи важливість цього процесу, приділяти увагу аудиту виробництва продукції особливо важливо, оскільки без нього неможливо зрозуміти достовірність бухгалтерської або фінансової інформації в усіх її аспектах. Тобто для перевірки точності ведення бухгалтерського обліку аудитор повинен з'ясувати, наскільки діюча на підприємстві методика його ведення відповідає нормативним документам.

При проведенні аудиту витрат виробництва вивчаються процеси і явища, відображені документально і пов'язані з виробничою діяльністю підприємства [3]. На початковому етапі проведення аудиту слід визначити, що являє собою процес виробництва на даному підприємстві. Це неможливо без вивчення технологічної документації, положень про структурні підрозділи, посадових інструкцій співробітників (які беруть участь у виробничому процесі), схеми документообігу, прийнятої облікової політики підприємства, норм витрати матеріальних і фінансових ресурсів.

Здійснення якісного та ефективного аудиту витрат виробництва забезпечує прибутковість підприємства, інформаційну прозорість різних напрямів господарської діяльності та виживання в конкурентному середовищі.

Планування аудиту залежить від завдань, які потрібно вирішити у процесі проведення перевірки операцій з обліку витрат. Тому, виділено основні завдання аудиту витрат: перевірка відповідності віднесення витрат до складу витрат з виробництва продукції; аналіз синтетичного і аналітичного обліку прямих матеріальних витрат, які включаються у собівартість продукції; перевірка повноти і правильності відображення господарських операцій в бухгалтерському обліку і звітності; оцінка правильності калькулювання собівартості продукції; аналіз правильності проведення інвентаризації незавершеного виробництва і відображення в обліку її результатів.

Аудитор під час перевірки перевіряє наступні питання: обґрунтованість списання понесених витрат на виробництво продукції; додержання підприємством норм, визначених П(С)БО 16 «Витрати»; обґрунтованість відображення витрат згідно класифікації видів діяльності; правильність оформлення операцій з обліку витрат виробництва і калькуляції собівартості та виходу продукції в первинних документах, регістрах аналітичного і синтетичного обліку; законність і достовірність формування загальновиробничих витрат, їх розподілу та відображення в обліку; достовірність незавершеного виробництва тощо.

При зборі аудиторських доказів, які можуть підтвердити достовірність бухгалтерського обліку витрат виробництва, аудитор може використовувати різні аудиторські процедури: інспектування; спостереження; перерахунок; аналітичні процедури. Свою незалежну думку аудитор висловлює в аудиторському звіті.

Аудиторський ризик при аудиті витрат виробництва можна визначити як ймовірність невиявлення суттєвих викривлень інформації про витрати на виробництво продукції у бухгалтерській звітності, відносно якої висловлена невідповідна думка про достовірність, або ймовірність визнання, що вона містить суттєві викривлення цій інформації, коли насправді таких викривлень у фінансовій звітності немає. Аудитор повинен на підставі оцінки стану систем внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку оцінити аудиторський ризик і розробити аудиторські процедури, що дозволять понизити його до прийнятно низького рівня.

Величина аудиторського ризику впливає на обсяг аудиту, оскільки він піддається різному психологічному впливу. Крім того, ризик по-різному сприймається різними учасниками та користувачами аудиторського звіту.

Отже, зниження витрат виробництва у сучасних умовах повинно розглядатися як стратегічний напрям розвитку підприємства, який має забезпечити конкурентоспроможність продукції, підвищити прибутковість діяльності. Аудит витрат виробництва є невід'ємною частиною загального аудиту підприємства, інструментом оперативного контролю прийнятих рішень, дієвим засобом запобігання неефективній господарській діяльності і виявленню внутрішньогосподарських резервів.

Література:

1. Гамова О. В. Проведення аудиту витрат на виробництво: теоретичні аспекти / О. В. Гамова, В. А. Головань // Економічний вісник Донбасу. - 2014. - № 1. - С. 126-130. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2014_1_22.
2. Макаренко А. П. Розробка програми аудиту витрат на виробництво продукції з метою підвищення ефективності діяльності підприємства / А. П. Макаренко, Г. С. Хайло // Інвестиції: практика та досвід. - 2017. - № 1. - С. 68-75..
3. Сиротюк Г. В. Методичні аспекти проведення аудиту витрат виробництва Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) . - 2013. - 2 (2) - С. 251-259.